Број 212 Нови Сад, у четвртак 23. септембра 1920. ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ. Година LI.

„Застава“ излази сваки дан, осим понедељника и празника. Претплата је 240 круна на годину, 120 на пола, а 60 круна за четврт године. Претплатити се може бар на четврт године.

Поједини број 1 Круна.

ЗАСТАВА

ОРГАН РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Рукописи се шаљу на уредништво „Заставе“: Нови Сад, Ђурчијска ул. бр. 10. а претплата ка администрацију „Заставе“: Нови Сад, Ђурчијска улиц бр. 16. Рукописи се не враћају.

Издавалац друштво „Рад“.

Пропаст демократа — пораз социјалиста.

— Резултати избора за Аграрни Одбор у Новом Саду. — На демократска 22 кандидата пало свега 14 гласова. — Народ листом уз радикалну странку. —

Ономад смо на овом месту само укратко забележили сјајну победу радикалне странке на избору за Аграрни Одбор, одржаном у Новом Саду сад у недељу, 6. (19.) о. м., а данас ево доносимо званичну статистику о резултату избора.

I. група — 1. и 2. категорија: радикали: 374 гласа, социјалисте: 354 гласа, демократе: 7.

II. и III. група — 3., 4. и 5. категорија: радикали: 70 гласова, демократе: 7 гласова.

Свега пало гласова: на радикалну кандидатску листу: 444, на социјалистичку кандидатску листу: 354, на демократску кандидатску листу 14.

Према томе: *сва 22 члана Аграрног Одбора изабрана су на основу радикалне листе.*

Ми смо овај избор сматрали као чисто *сталешку* ствар наших ратара. Међутим наши политички противници, демократе и социјалисте, предизборним ујдурмама и непоштеним кортешовањем начинише од избора *политичко* питање. Аграрно питање је њима и овом приликом било споредна ствар; главно је: у народу пољуљати поверење према радикалној странци. И народ је ево рекао своју, али онако како они ни у сну не помислише.

Социјалисте су се надали сигурној и потпуној победи. Рачунали су да ће *све* гласове у I. групи они добити. У II. и III. групи, међутим, нису смели ни кандидовати. „Наша странка се интересовала само за прву и другу категорију, за бескућнике и ситне поседнике“ — каже социјалистичка „Слобода“. И ево, баш сама та *сиротиња је показала, да чврсто стоји уз радикалну странку*, потпуно задовољна њеним досадањим радом за обезбеђење све наше сиротиње, ратне сирочади, удовица и инвалида. Тиме је на све оне подле клевете, којима је социјалистичка буржоазија око „Слободе“ досад обасипала радикалну странку, ево достојно одговорила сама наша сиротиња. Хвала јој! За нас је ово потпуна задовољштина и највећа залога за будућност, која чека да радикална странка, ослањајући се на сав наш народ, потпуно оствари свој родољубни програм.

Демократе су — просто речено — пропале. Јер од кад се зна за изборе, још није било те бруке, да једна странка на својој кандидационој листи има двапут више кандидата, него што има свега бирача. А као што рекосмо: на демократска 22 кандидата гласало је у све три групе заједно *свега 14, словом: четрнаест гласача.* Пропаст њихова је тим значајнија и по њих саме судбоноснија, што су они, јадници, тврдо веровали, да ће сами надјачати радикалну странку. Чујемо да се сада љуто вајкају што нису отворено пактирали са социјалистима; но ено им горе бројева, нека срачунају и нека се утеше, јер ни то им не би помогло, као што им не поможе ни цео њихов генералштаб — на челу са „господином министром“ и „финансијско-правним експертом“ — који је на месту избора мутио пуном паром, све док се сами не уверише, да у народу никога немају, када бестрага нестадоше.

*

Победила је радикална странка — победила је свест српског народа!

На посао, дванајсти је час!

Ако не пре, а оно за време овог страшног европског рата, увидео је чак и наш *сељак*, колико смо ми Срби на културном пољу заостали не само иза северних и западних народа̂, него иза најближих нам суседа̂. Кривица, истина, није до нас самих, већ до наших дојучерашњих господара.

Свима је нама познато, да је *Аустро-Мађарска свима могућим средствима спречавала наше културно развијање*, јер је то ишло у њену корист. Њој нису требали просвећени Срби, који би стали на бранич и рекли: „И ми смо народ, и ми имамо права да се с тобом заједно грејемо на сунцу Слободе, Просвете и Истине“. Она нас је држала у тами, да код својих рођених очију останемо слепи и као такви да будемо њени послушни робови. Али притиснуто јаче све на више скаче. Тај притисак је помоћу јаких српских мишица раскинуо наше ропске ланце, растерао таму испред наших очију и ступивши на светлост, видесмо свет у његовој правој и истинској боји; и тек тада опазисмо, колико смо на културном пољу заостали иза осталих народа̂.

Па шта смо урадили од тога доба до данас? Ништа. Тамо смо, где смо били пре две године. (Од силног одушевљења пописмо скоро сво сремачко вино и печујско пиво). Лупамо се у прса од силног србовања, препиремо се, ко је већи Србин, један другом оспоравамо Српство. Видимо трн у туђем оку, а у свом не видимо балван. Док се ми тако свађамо, а наши слатки суседи и укућани у тишини вредно раде и нама се смеју.

Браћо! Дванајсти је час! Пренимо се! Махнимо се гложења, пружимо један другом братску руку, скупимо се у једно коло и тако удружени прегнимо свим силама на посао. Просвећујмо наш народ, а нарочито нашега *сељака*, који је жедан науке и жељан просвете. Отварајмо *што више школа* са добрим учитељским снагама и платимо их тако, да могу поштено живети и своју породицу издржавати, па ће они сав свој живот само школи и просвети посветити.

Отварајмо у сваком — па и најмањем — месту *читаонице* и *народне књижнице*; али не по биртијама, где се пије а новине леже на столу непрочитане! Држимо *сéла* и *народна предавања* са лепим декламацијама и певањем народних песама; и то нарочито *зими*, кад је сваки сељак доколан.

Оснивајмо *соколска друштва*, али не за параду и забаве, као што се то по нашим селима практикује, кад војство дође у непозване руке, већ Соколе пионире и просветитеље народне и узданицу нашу.

Господо свештеници! Засучите рукаве па на амвон и проповедајте! Проповедајте не само љубав хришћанску, већ љубав словенску и слогу српску! Ви словом у цркви, учитељ у школи а обојица у народу. Кад народ види, да има сложне предњаке и искрене пријатеље, листом ће за вама и неће се туђити од вас, већ ће вас слушати и бити вам захвалан — за учињено му добро — што сте га просветили и извели из мрака незнања на светлост Истине и Просвете.

У школи није довољно свршити прописано градиво, него то градиво треба и проширити, што је могуће већма. Сад се има времена. Не смета нам више мађарски језик, који је био препрека нашем развијању. Проучавајмо не само нашу већ и страну културу, да видимо, каква је разлика између нас и осталих културних народа, па да ту разлику попунимо. Покажимо се, да смо јунаци не само на бојном пољу, него и на културном. Ми смо Срби бистар народ: бистрији од много других народа̂ и способни за свашта, само треба да имамо мало више воље за рад. У нама канда има мало више оријенталности, него што треба.

Ми треба да имамо више својих оригиналних умних производа и да мање живимо од туђих. Треба више да продукујемо. Ми смо способни, даровити, али без воље. Нисмо очеличили нашу вољу. Ми имамо доста врло способних и врло спремних људи — али мало воље. Угледајмо се на нашу браћу Чехе, куд су они од нас одмакли на свима пољима. Па кад могу они, зашто да ми не можемо? И ми смо Словени као и они. Покажимо да и ми умемо ако не боље, оно бар као и они.

Господо велика и мала, махнимо се одмарања, већ перо у руке, а памет у главу па на посао! Сад нам бар нико не смета, сад смо слободни. Употребимо сву своју снагу и физичку и умну на просвећивање нашег народа. Јер у просвети лежи наша народна и државна будућност, наша срећа. Доћи ће време — није далеко — кад ће култура бити господар света, а не мач. Културни ће народи својом моћном културом поплавити остале некултурне народе и начинити их својим вечитим модерним робовима. Погледајмо *Немачку:*

Она је побеђена; али није уништена. Њој не треба, као нама, 530 година, да опет дође до своје предратне величине; њој ће бити доста и 10 година, па да буде опет онаква, каква је пре рата била.

Треба ли овде више тумачења? Не! Већ на посао, дванајсти је час!

У *Кићу*, септембра 1920. год.

Живојин Сенћанин,
срески школски надзорник.

Нов напад Арнаута на нашу границу.

— Јуначки отпор наших трупа. — Заробљени Арнаути о учешћу италијанских агената. — Арнаутска погибија. — Бегство преко беспутице на реку Мати. —

Ни после страшнога пораза, који су Арнаути и с њима здружени Италијани претрпели у борби с нашом јуначком војском, нису се Арнаути опаметили. Италијанско злато и даље ради међу њима и они наново почињу, да нас узнемирују и да нас приморају, да им топовима, митраљезима и авионима уливамо памет у главу.

О новим арнаутским нападима добила је београдска „Трибуна“ из Скопља овај нарочити извештај:

„Арнаути, потпуно организовани, *напали су топова наше трупе.* Напад је узео шире размере и са већим масама, које *располажу свима техничким ратним средствима,* којима их Италија несметано снабдева.

Наше јуначке трупе држе се на својим утврђеним положајима и *храбро одбијају избезумљене Арнауте.*

Имамо велики број заробљеника, чије изјаве дају сувише доказа о суделовању италијанских агената у припремању овога, као и ранијих напада на нашу границу.

Друга вест говори о једној арнаутској погибији.

Стари зликовац и прва̑к среза доњодебарског и вођа арбанашких упада, *Елез-Јусуф,* одступајући испред наше војске, 3. о. м. био се кренуо са 4000 избеглица с намером да обиђе Мат и преко Селите у Миридитима и Кроје оде у Драч. Испред ове био је истурио као претходницу чувеног зликовца и вођу пљачкашког из Дарде, *Малића Сулу,* са 50 најодабранијих момака. Али Миридити поставе заседу и на месту званом „Грика Селитес“ сачекају ову претходницу, нападну је великим делом *униште,* а остатак разбију и тако зауставе Едезу даљи пут. Услед тога Елез окрене у лево и преко планина без пута крене ка Мати.

Као што се види, Арнаути љуто плаћају своју лудост, али не могу да одолу својој сребролубивости, коју Италијани тако крваво искоришћују за своје смерове.

Пробој солунског фронта.

Пишу нам из *Београда*: 2. (15.) септембра у вече имали смо једно патриотско предавање у великој дворници друге гимназије. Председник друштва српских ратника професор Чеда *Марјановић* начинио је увод у предавање. Изнео је по историји све знатније моменте до данашњег дана и истакао три највећа датума: 14. јануар слава Св. Саве — слава српске културе; 15. јуни пропаст Србинова на Косову и 2. септембар ове године васкрс велике идеје Србинове. Генерал Воја *Живановић* изнео је у предавању сву спрему, напоре и одлучност за пробијање фронта. Предавање је осветлио стратегиском картом и кинематографским сликама. Утврдио је, да је пробој трајао управо три дана: 1. (14.), 2. (15.) и 3. (16.) септембра 1918. године, на висини од 1600 метара и на ширини од 7 километара. Било је свега на фронту 177.592 војника и 2069 топова. Српска војска заузела је 2. (15.) септембра у 5 сати и 30 минута прву линију непријатељску. А 3. (16.) септембра заузела је такозвана југословенска дивизија, у којој су били скоро искључиво наши добровољци Срби из Војводине, брдо Козјак, које доминира положајима према непријатељу. И за 14 дана била је бугарска војска сатрвена. Ово предавање је било веома занимљиво и значајно, јер га је држао очевидац и војсковођа. Прво београдско певачко друштво зачинило је предавање са две уметнички изведене песме: Бели Орао од Маринковића и Мокрањчеву руковет мађедонских песама.

У пажњу онима који нису гласали!

Приликом избора аграрног одбора за Нови Сад приличан број заинтересованих ратара *није* гласао. Такве извештаје добијамо и из других места.

Ово је чињеница коју треба уочити и осветливши је, извући из ње потребну поуку.

Велики део нашег света, нарочито ратара, показује слабо интересовање за опште ствари. Многи су необавештени, немају знања о политичким и економским приликама у држави, и многи, ма да су ћутљиве присталице једне политичке странке, они немају толико одлучности и свести да отворено иступе и осведоче своја политичка убеђења.

Приликом скорашњег избора аграрног одбора у Н. Саду догодило се то да многи ратари — одоше на вашар, а пропустише прилику да оду на избор. Овај случај баца доста светлости на начин мишљења једног дела ратара, и та околност нас приморава да им то замеримо.

Замерамо им то не ради својих, него ради њихових личних интереса.

Избор аграрног одбора је чисто интерес ратара. Заузевши исправно и праведно становиште у аграрном питању, радикална странка је истакла своје кандидатске листе, да на тај начин упливише на праведно спровођење аграрне реформе. А шта чини један део бирача који су заинтересовани? Они не долазе да гласају. Они би требали већ једном да се приберу, и да заузму једно одлучно политичко становиште, и да мушки и отворено дођу да дају израза свом политичком уверењу. Они морају да помажу, својим гласањем, ону странку која иде за тим да се одржи садашњи друштвени поредак, али која хоће и то да се неправде, које извесне слојеве, баш саму сиротињу тиште, уклоне и исправе, те да се створе повољни услови за све друштвене слојеве.

За извођење тога програма потребна је сарадња свих чланова друштва. Зато сви они који су заинтересовани, морају се прибрати, морају бити свесни и одлучни, те помагати ону странку која за њих ради.

Иначе, ако буду немарни, несвесни, онда могу лако победити оне политичке струје, које иду за тим да цело наше друштво разоре, а то тек паметан човек не може да жели.

НОВИ САД, 22. септембра, 1920.

— Министар Кризман ствара покор. Министар за Аграрну Реформу др. *Кризман* цинички изјављује, да *за њега не постоје добровољци.* У велико српско село *Чуруг* изаслао је вишег економа из подручног му Министарства Марка *Радовића,* да *одузима земљу од једног дела добровољаца.* Сви добровољци, а и други народ се одупро томе, тим више, што је Радовић наглашавао, да за њега не постоји Регентов проглас, него само наредба Министра Кризмана. Радовић је морао брзо напустити Чуруг.

О Кризманову поступку против добровољаца морају повести реч у Парламенту војвођански посланици.

Око избора Аграрног Одбора у Н. Саду.

Чудновата је судбина демократа: они недељама у напред говоре, тврде, пишу и тумаче како је цео народ уз њих, како су они сигурни у победу итд. Често их човек не може да поднесе због њихових уочљивих доказивања. Они, нескромни, траже сва права и све уступке за себе — на рачун своје „сигурне“ победе. А кад дође ствар да се ломи, да се докаже; кад дође време да се гласа — а демократи добију, знате ли колико? Демократи добију „у свом главном граду“ Новом Саду, где им се „Јединство“ штампа, *седам* словом: **свега седам** гласова на своју главну листу. Па да сироти не очајавају!

*

А, окретни и вешти какви су, употребили су били сва средства да привуку пажњу на себе. Дан-два пред изборе излепили су плакате са својим листама, и као швигар написали су позив: „Народе, не гласај на странку Ђоке Тапавице!“ Мислили су да ће тиме агитовати против „омражене“ радикалне странке, а задобити за себе масе бирача. И, знате ли, колико им је тај плакат донео бирача из сиротињске групе? Седам, словом: свега седам бирача!

*

Осећајући своју слабост (коју међутим никада не признају) демократи су у своје кандидатске листе унели четири чиста радикална кандидата. Хтели су на тај начин да маскирају себе, и да привуку један део радикала да на њихове листе гласају. Ни то подмукло средство им није помогло.

*

Иако добро организовани, и социалисти су потегли смицалице и обмане. То се види из начина њихове агитације. Они су избацили паролу: „Ми смо сиротињска странка“. Они нису нигде смели рећи ни написати да су „социалистичка“ странка, него су привлачили свет са називом „сиротињска“ странка.

Поред свега тога морају признати да је за радикалну странку гласало највише из прве категорије, дакле оних најсиромашнијих.

*

Социалисти су употребљавали сваковрсна насиља. Довели су били шест београдских социалиста агитатора. Њихови људи су кидали из руку цедуље радикалним бирачима; њихови агитатори држали су силне црвене цедуље у рукама само да би и на тај начин упливисали на друге бираче. Но све им је слабо помогло.

*

Демократи су страховито поражени због њиховог срамног неуспеха. Сада покушавају да протумаче свој пад. Једанпут веле: ми смо одустали од гласања! Други пут кажу: ми смо гласали за социалисте!

Ма како било, демократи нису успели,

они су до ногу потучени, — а социалисти нису могли добити већину ни са демократским бирачима, нити пак са терором који су безобзирно вршили.

Седница Централног Одбора
народне радикалне странке за Војводину.

Ономад, у недељу је Централни Одбор радикалне странке за Војводину одржао седницу. На дневном реду су биле *припреме за рад око избора.*

Решено је: да се организација странке што интензивније спроведе у свима општинама, срезовима и окрузима.

Организацију румског среза није Централни Одбор узео на знање, јер није спроведена у смислу страначке наредбе. Организације општина је требао позвати председник месне организације у *Руми*, а не г. др. Алекса *Ивић*. Он *нити је имао права, нити га је ко опуномоћио*, да организује срез. Овакав рад г. дра *Ивића* се *осуђује*, јер он, радом на своју руку, ствара пометњу у странци и квари страначку дисциплину, што не сме чинити нико, а нарочито не он, који је — због рада на своју руку у два маха — сада у странци *само трпљен*, а још никако у странку натраг примљен.

Претресано је питање *аграрне реформе.* Централни Одбор је и сада на свом старом становишту, које се састоји у начелу: **заштитити мале и ситне посеснике**, с додатком да се за **сиротињу** мора осигурати један минимум, а велика имања да се смањују и разрешују.

Закључено је даље, да се идућа седница одржи *3. октобра*, а том приликом да се позову и сви чланови окружних организација.

ПОЗИВ

Позивају се чланови Централног Одбора народне радикалне странке за Војводину, да дођу у седницу, која ће се одржати *3. октобра* о. г. у Новом Саду у уредништву „Заставе“ у 11 сати пре подне.

На седницу — у смислу решења Централног Одбора од 19. септ. о. г. — треба да дођу и чланови окружних организација у Војводини.

Нови Сад, 20. септембра 1920.

проф. **Марко Вилић** секретар. — **Др. Жарко Миладиновић** председник странке.

Преговори с Италијом.

— Позив италијанске Владе. — Начин преговора. — Министарска седница. — И г. Никола Пашић ће ићи. — За 15—20 дана. — Судбина Ријеке. —

Београд, 22. септембра.

Министар Иностраних Дела Др. Анте Трумбић примио је данас позив од италијанске владе, да у најкраћем року настави преговоре са грофом Сфорцом ради дефинитивног решења јадранског питања. Овај позив послат је одлуком италијанске парламентарне комисије за спољне послове. Италијанска влада је подробно известила Дра Трумбића о начину преговора.

У вези са овим позивом одржана је данас у Београду министарска седница, на којој су учествовали министри др. Трумбић, Драшковић, Маринковић, Дринковић и Јовановић. На седници се претресало јадранско питање, али није дошло до никакве одлуке. Претресање се наставља сутра. Не зна се још хоће ли са др. Трумбићем ићи и г. Никола Пашић, да с њиме заједно учествује на тој важној конференцији. У меродавним круговима се мисли, да ће преговори бити завршени кроз 15-20 дана. Наша влада неће ни у ком случају допустити, да Ријека постане град зависан од Италије. Ријека мора постати или потпуно независан град или наш.

Политичке вести.

Јадранско питање.

После дугог натезања, сада има изгледа да ће се и ово питање мирним путем решити. Тако бар јавља италијански лист „Пополо Романо“, да ће се непосредни преговори између нас и Италије о јадранском питању ускоро поновно отпочети.

Стање у Мађарској.

У многим општинама у Мађарској објављено је званичним плакатима, да се врши мобилизација свију обвезника од 18 до 42 године. Међу народом влади велико незадовољство, а бруталност а терор белих официра постиже свој врхунац. У неким селима се припрема побуна, те је влада послала своје трупе.

Прилике у Италији.

Питање радничког покрета у Италији развија се мирно. Питање о надницама већ је решено, а сада се, са обе стране помирљиво, иде за тим да се постигне споразум и у погледу контроле рада. Систем контроле био би сличан ономе у енглеској индустрији.

Целу ствар води сада комисија, коју је наименовао Ђолити, и то из радника и послодаваца. Она спрема нацрт закона о контроли радника над фабрикама. Овај нацрт ће осигурати радницима један део добити и право гласа у контроли над фабричком производњом. Ђолити се нада да на овај начин мирним путем измени односе између капитала и рада.

Кандидат за председника Републике.

Као најозбиљнији кандидат за председника Француске Републике спомиње се садашњи шеф владе Милран. Он је једна од најважнијих политичких личности, а има највише ауторитета и у међународном јавном мњењу. Ако би он постао председник, шеф владе би био место њега Бријан.

Вести.

— Нови директори гимназија. За нове директоре на нашим гимназијама постављени су: на новосадску мушку гимназију г. Марко *Вилић*, на новосадску женску гимназију г. Стеван *Милованов*, на сомборску гимназију г. Данко *Гарић*, на белоцркванску пак г. Душан *Бабић*.

— Из црквене скупштине. На црквеној скупштини, која је одржана у недељу после подне, за нове патроне гимназијских фондова изабрани су г. г. др. Миладин Свињарев и др. Гедеон Дувђерски. За старатеље су изабрани г. г. Душан С. Монашевић и Живко пл. Бајазетов.

— Просветни Инспекторат Бачке Области налази се у згради досадашње правосл. срп. гимназије, у приземљу до главног улаза.

— Скупштина ловачког друштва у Новом Саду. На писмену молбу десеторице чланова сазива се ванр. скупштина ловачког друштва за понедељак (27. септембра) у 4 сата после подне код Башића. *Дневни ред*: 1. Предлог у ствари повреде 1. тачке 29. §-а ловачког статута. 2.) Предлог у ствари забране ловити на Миланковој земљи. 3.) Евентуални предлози.

— Српско Народно Позориште. Репертоар: *Четвртак*, 23. септембра: „Чича Лебонар“, драма у четири чина. Написао Жан Екар. Превод с француског (први пут.) *Субота:* 25. септембра: „Хеда Габлер“ драма у четири чина. Написао Хенрик Ибзен. Превео Е. Надворник. *Недеља*, 26. септембра: „Арлезијанка“, драма у три чина (пет слика) с певањем и музиком. Написао Алфонс Доде. Музика од Ж. Бизеа.

— Чиновничко питање. Из Београда не стижу још никакве тачне вести о решавању Министарског Савета о додатцима на чиновничке плате. Јављају да већ саопштена табела није сасвим усвојена, јер су предузете измене да би се боље наградили они чиновници који имају породицу.

— Пријем робе на железницама. У Дирекцији Државних Железница ради се на томе да у будуће железнице примају робу за транспорт са одговорношћу. Овоме је дошло већ крајње време.

Телеграми.

(Брзојавна Агенција „Војводина“, Н. Сад).

Болест г. Корошца.

Марибор, 22. септембра. Болест министра Корошца иде на боље. Постоји нада, да ће он кроз неколико дана моћи напустити постељу.

Мађарске смутње.

Печуј, 22. септембра. Поводом печујске афере, по којој су неки печујски Мађари хтели силом да убију или пренесу неке личности у Мађарску, међу њима Линдера, нашег владиног комесара и друге отменије личности, отишла је у Печуј и суботичка тајна полиција, где је истрага довела до имања грофа Фридриха Сеченијa, који живи у близини Печуја. И он је имао удела у завери. На глас да долази полиција да га ухапси пребегао је на коњу у Мађарску.

Лењинов позив Италији.

Рим, 22. септембра. „Ђорнале д' Италија“ тврди да је на седници Конференције Рада секретар Деламари прочитао једно наређење, које је Лењин упутио италијанским социјал-демократима у коме им наређује, да се у Италији одмах приступи револуцији.

Радници у Енглеској.

Лондон, 22. септембра. Криза између енглеских рудара и послодаваца изгледа да се ублажује. Вероватно је да неће доћи до рударског страјка. Министарство предложило је законски пројект, према коме се надница одређује према количини. То је учињено на захтев радника.

Куга на Ријеци.

Ријека, 22. септембра. Овде се појавило неколико случајева куге. Преузете су мере предострожности и град је затворен. Утврђено је да су кугу пренели мрнари из Енглеске.

Бомбе у Милану.

Милано, 22. септембра. Због бацања бомбе у Ђенови, ухапшено је више сумњиви странаца, међу њима и 6 Мађара. Сви осумњичени су имали код себе велике суме новаца, а били су снабдевени и оружјем.

Рим, 22. септембра. Италијански листови доносе тужбу Талијанаша у питању далматинских трговачких пароброда, који су припали нама. Они веле, да ће италијанска Далмација, после предаје трговачких бродова нашој Краљевини, остати без средстава комуникације а бродови, ако се узму у закуп од Југословена, биће снабдевени са њиховим заставама и персоналом, те ће ово изазивати само инциденте. Апелирају на италијанску владу да спасе комуникацију у окупираној Далмацији.

†

Јавна захвала.

У црној жалости, која нас је као гром из ведра неба задесила, смрћу нашег никад незаборављеног доброг мужа, оца, брата,

Милана Веселиновића

бив. бележника и редарског капетана,

најискреније захваљујемо госп. великом капетану и свима чиновницима, који су учествовали при укопу и последњу почаст дадоше нашем добром покојнику. Госп. паросима који га дивно опојаше и свима оним грађанима који на укопу беху и који изразише саучешће било писмено или усмено, за нашим добрим Миланом.

Нови Сад, 19. септембра 1920.

Хајналка удова Милана Веселиновића и остала родбика.

1358 1—1

Један МИЛИОН

ЦИГЛЕ

франко зимско пристаниште у Новом Саду **купује одмах** инжињ. Савковић.

Понуде и мустре слати канцеларији за подизање монополских магацина на зимском пристаништу Н. Сад или инжињер-Архитектонем Биро-у Савковића, Београд, Теразије 32. Телеф. 310.

1330 3—3

У недостатку познанства, овим путем тражи начина за упознавање

РАДИ ЖЕНИДБЕ

1333 3—3

старији господин, који располаже са капиталом од 250.000 К готова новца. Тражи старију девојку или удовицу без деце испод 50 година. Има да располаже бар са 150—160.000 К у готовом или некретнинама. Понуде са адресама по могућству са фотографијом у администрацију овог листа. :- Дискреција зајамчена. -:

Радионица јоргана Мише и Зорке Мићићев, Нови Сад, Милетићева улица бр. 17. Препоручује своје сваковрсне јоргане уз знатно снижене цене.

839 20—20

НОВА БАНКА

Нови Сад, Регент Александрова 35.

купује и продаје по најповољнијој цени

све стране валуте, мале и велике дукате, француске чекове, врши исплате за Беч;

продаје:

румунског петролеума, румунског бензина 725/730, румунског цилиндер-зејтина 34°, немачке сетне соли.

1135 6—10

Шпецерајска и колонијална трговина

Јакола Ђурић, — Вуковар

потребује

2 помоћника

једнога старијега и једнога млађега. Понуде уз ознаку плате, наступ одмах или по уговору.

1359 1—3

КУЋА

са четири собе и нузпросторијама од материјала прве врсте **продаје се** из слободне руке. Уселити се може одмах. Извешћа се добијају у админ. овог листа.

1357 1—3

Већу количину **празних сандука**

има на продају велепродаја дувана у Петроварадину.

1361 1—2

Целокупна грађа од тврдог дрвета за чардак или магацин, дужина 16 м., ширина 3 м., као и даске, летве и греп може се по повољној цени добити у Николе Берчењија ул. бр. 23.

1360 1—2

ЛУТРИЈА.

Државни Одбор за пријем и смештај руских избеглица приређује велику лутрију која је под контролом „Државне Класне Лутрије“. Ова лутрија има 20.000 добитака у вредности 4,000.000 дин. чистих за исплату без икаквих одбитака. Згодитци су најмањи 100 динара а највећи 100.000 динара. Вучење ове лутрије биће од 15 до 25. децембра т. г. За продају ових срећака траже се продавци. Услови су за лутрију следећи: ко прода 100—500 комада има 10%, ко прода 600—1000 има 15%, ко прода 1100 па на више има 20%. Посао је за готово или у депоновању хартија од вредности. Одбор даје најмање 100 комада срећака за продају. Наруџбине се извршују по примљеној пошиљци новаца а шаљу се и на доплату. Цена срећке је 10 динара. Адреса „Државни Одбор“, Краља Милана 74., Београд.

1337 8—3

Надгробно камење!

Највеће стовариште надгробног камења у Краљевини С. Х. С.

Најплеменитије гранитно и мраморно камење у Европи као: надгробно камење од црног шведског гранита, норвешког лабрадора, српског, руског, саксонског, грчког, шлеског гранита и мрамора у :-: огромном избору. :-:

Уметнички посао! | Солидна послуга!

Најјефтиније цене!

Карло Вајгнер, Ст. Бечеј (Бачка)

1354 **дипл. каменорезац.** 2—4

Продаје се **велико канабе и два кревета.** Н. Сад, Краља Петра ул. бр. 2. I. спрат.

1362 1—1

Продаје се посед од 100 јут. најбоље сремске земље оранице са 2½ јут. винограда, добро уређеном са вилом те капиталном кућом за бољег господара. Ко жели да купи, нека се обрати за адресу на уредништво под шифром „Добар господар“.

1343 2—3

Две нове дереће имам од вагон и по са документима **на продају.** Упитати у администрацији „Заставе“.

1160 11—12

фијакер-кобила млада,

серсам и теретне тељиге **на продају**, као и 2 шпархерда. Упитати у Глав. Велико-продаји дувана, Нови Сад, Дунавска улица бр. 14.

1339 3—3

Кућа на продају у Бешки (Срем) на најбољем месту у сред места у којој постоји већ преко 20 година мануфактурна и мешовита трговина. За ближе услове упитати Милана Анђелића, Београд, Кнез Милетина 14.

1363 1—3

У трафици Романовића покрај „Коларца“ у Београду добија се дневно новосадска

„ЗАСТАВА“

ПРОДАНОВИЋЕВ НЕДЕЉНИ ИЗВЕШТАЈ.

Телефон 133.

У пажњу! Љубитељима чувеног **Тешког Тејбутера** стално свежег са властелинског имања надвојводе Фридриха, који ћемо од данас стално имати на стоваришту у омотима од ⅛ и ¼ кг. за П. П. трговце. Разашиљемо дневно у поштанским омотима уз поузеће.

Нудимо више вагона крупне и беле ситне соли немачког порекла за доставу до 25. октобра т. г.

Приспела нам је већа количина разне јесење робе, као и гаса, шећера, жигица, кафе, пиринча, бибера, мајорана, најквирца, свећа, сапуна, минералне воде, горке воде, праве дијане, жуте коломасти, зимске саламе, слатке ружа-паприке, за г. г. гостионичаре папирних салвета.

А стално купујемо уз највише цене мака, меда, пасуља, грашка, сочива, ланеног и кудељног семена и од детелине семена.

— Тражите наш ценовник. —

Велетрговина **Браће Продановић, Нови Сад.**

1191 10-15

Уредник: Јанко Тошић, Штампарија Натошевић, Нови Сад, Богданска улица број 3. Одговорни уредник: Јанко Перић.